

Coöperatieve vereniging Duurzaam Menterwolde
Secretariaat: Peter de Wekker
Tussenklappen WZ 10
9649 EB Muntendam
Website: www.duurzaammenterwolde.nl

Muntendam, 28 januari 2022

Aan de leden van de Gemeenteraad van de
Gemeente Midden-Groningen

Betreft :

Reactie op initiatiefvoorstel dat op 3 februari in Uw Raad komt.

Geachte leden van de Raad,

Op de agenda van uw vergadering op 3 februari a.s. staat een initiatiefvoorstel van de VVD en Gemeentebelangen met als onderwerp "Gevolgen gaswinning". Over die gevolgen strijden sinds 1 januari jl. boosheid en vertwijfeling om voorrang. Ook bij ons is dat het geval. De op 13 januari aangenomen motie laat zien dat Uw raad een statement wilde maken. Dat begrijpen wij ook. Maar daarmee is het initiatiefvoorstel naar onze mening nog niet een juist en goed statement. Onze inschatting is dat dit voorstel het kind met het badwater weggooit.

Weinig ruimte voor inspraak.

Als er een voorstel van B en W met dezelfde inhoud was geweest, zou dat eerst opiniërend in de Raadscommissie besproken worden.

Nu is dat anders. Opiniërend bespreken en beslissen zit in tijd direct aan elkaar vast. Voor inwoners/insprekers/belanghebbenden is dat een slechte positie. Alles staat meteen op 1 voor 12. Daarom sturen wij u nu deze brief.

Duurzame energie-opwekken in eigen beheer wordt moeilijk/onmogelijk

De kern van het initiatiefvoorstel is het volgende.

Totdat er in onze provincie 3 voorwaarden vervuld zijn, zou de gemeente haar medewerking aan de R.E.S. 2.0 moeten opschorten. Die voorwaarden zouden door Den Haag vervuld moeten worden.

Het voorstel zou met name gevolgen hebben voor initiatieven voor zonneparken, constateren de indieners op blz. 3 boven het midden. En dat beogen zij ook, zo blijkt iets verderop waar staat :
"dat vergunningen die in de ontwerpfase of opstartfase zitten daadwerkelijk in aanmerking komen voor een pas op de plaats".

Die woorden "vergunningen in een ontwerpfase of opstartfase" zijn een onduidelijke formule. Van de indieners mogen B en W die formule hanteren/toepassen. En dat zou dan gebeuren aan de hand van een vertrouwelijke bijlage bij het initiatiefvoorstel.

Tot zover de praktische kern van het voorstel.

In het vervolg van de tekst stellen de indieners nog zo het een en ander.

Burgers zouden de dupe van zonneparken worden. Daarmee zetten zij de zaak precies op z'n kop. Er volgen nog een paar beweringen over de salderingsregeling en het stroomnet. Dat laatste is met een artikel op de voorpagina van het Dagblad van jl. donderdag weerlegd. Tot slot, en en passant, de indieners willen aan inwoners, dorpen en coöperaties de ruimte ontzeggen om met "grote commerciële spelers" aan projecten te werken. Als de Raad ook dat zou accepteren komen er, ook na de opschorting, geen zonneparken meer. Het is dan voor inwoners en coöperaties feitelijk onmogelijk om in eigen beheer duurzame energie op te wekken.

Het kind en het badwater.

Sinds de zomer van 2019 (het Klimaatakkoord) is het regel dat er 50 % of meer lokale eigendom moet zijn bij grootschalige opwekprojecten; concreter gezegd, dat van de winsten uit die projecten 50 % of meer moet landen in de lokale gemeenschap, dus ten behoeve van de inwoners.

Voor Duurzaam Menterwolde is dat ook onze werkwijze. Daarbij gaat het om projecten waarbij wel 4 jaar kan zitten tussen de eerste aanzet en de eerste geproduceerde kilowattuur.

Bij andere coöperaties zal dat niet anders zijn. Het vergt jaren. Veel schakels moeten op elkaar aansluiten. Er is een complex voorbereidingsproces met veel onzekerheden.

In zo'n situatie is een moratorium dodelijk. En dat geldt extra voor het moratorium dat VVD en Gemeentebelangen voorstellen. Immers, van de drie voorwaarden, is zeker de tweede (over de aantallen in 2022 te verstevigen woningen) van dien aard dat niemand erop rekent dat dat in de praktijk gaat lukken.

In de praktijk willen VVD en GB de opwekking van duurzame elektriciteit langdurig stopzetten. Dat blijkt ook uit de laatste alinea's van het voorstel, waar deelname van niet coöperatieve deelnemers in de ban wordt gedaan en waar, zonder enig bewijs en in weerwil van de werkelijkheid, de portemonnee van de burger tegenover de zonneparken wordt geplaatst.

Het Initiatiefvoorstel is onduidelijk

Wij zien wel dat het voorstel ruimte voor uitzonderingen. De werkelijke gevolgen van het voorstel zijn onduidelijk. Dat komt met name door de vertrouwelijke lijst, waarover in het voorstel wordt gesproken. Wij vinden het bestaan van die lijst, de vertrouwelijkheid ervan en de betekenis die die lijst zou krijgen zowel ongemakkelijk als verkeerd.

Gesteund door professionals van Bronnen Van Ons zijn wij als vrijwilligersorganisatie in vier situaties in de weer met projecten van meer dan 8 hectare. En straks kunnen wij niet vaststellen of die projecten op die lijst staan.

Zo behoort dat niet te kunnen zijn in een rechtstaat, waarin wij samen met inwoners en als sociale ondernemer economisch opereren, risico's nemen en de kastanjes uit het vuur halen voor een trage overheid die ons land in 2020 op de op drie na onderste plaats van de Europese ranglijst van duurzame energieproductie heeft laten belanden.

Tot zover de vriendelijke duiding van de onduidelijke situatie met die lijst.

Maar wij denken bij de vertrouwelijkheid van die lijst ook : is er achterkamertjes politiek van deze twee partijen gaande?

Het voorstel raakt de inwoners van Midden-Groningen en niet Den Haag.

In 2019 besloot u dat er tot 2023 maximaal 600 hectare zonnepanelen op land met oppervlakten van meer dan 5 hectare zouden kunnen komen. Daarvan staat er nu zo'n 35 %, schatten wij; allemaal met omgevingsvergunningen voor het Klimaatakkoord en dus zonder 50 % lokaal voordeel, dat u daarna in uw beleid wel als belangrijk kader heeft geformuleerd.

Daarnaast zijn er omgevingsvergunningen verleend – deels ook voor 2019 - voor projecten, die nog niet zijn gerealiseerd, tezamen misschien nog eens 30 % van die 600 ha.

Van deze projecten is er precies één waarbij 50 % lokaal eigendom concreet mogelijk lijkt, namelijk Eekerpolder met 68 hectare en met een coöperatie uit Meeden.

Als de Raad het initiatiefvoorstel aanneemt, bestaat de kans dat alleen de lokale gemeenschap in Meeden voordeel heeft van de aanwezigheid van alle grote zonneparken in de hele gemeente. En daarmee schiet de Raad dan de inwoners van andere dorpen zoals b.v. Kolham, Zuidbroek, Noordbroek en Westerbroek, in de voet.

Afronding

De trein van 50 % lokaal eigenaarschap met voordeel voor de lokale gemeenschap komt op stoom en heeft tijd nodig. VVD en Gemeentebelangen zetten die trein op een zijspoor en brengen die abrupt tot stilstand. De lokale gemeenschap is de dupe.

Is dat wat u wilt bewerkstelligen met uw statement ?

Is dit waardoor de gaskraan wel dicht gaat en de versteviging van woningen op schema komt ?

Is dit het signaal waarmee Midden-Groningen Den Haag bereikt of raakt ?

Of raakt u hiermee inwoners van uw gemeente die bijdragen aan de omslag naar duurzame energie met meerwaarde in hun directe leefomgeving ?

Wij hopen dat het voorstel wordt ingetrokken en doen een beroep op u om er tegen te stemmen.

Mocht u contact met ons willen hebben, mail dan naar : r.m.lanting@gmail.com.

Met vriendelijke groet,

J. Hoogstra, voorzitter van
Duurzaam Menterwolde U.A.

M. Mulder,
ontwikkelaar bij van Bronnen Van Ons,
ondersteuner van coöperatieve
projecten

BRONNEN

VanOns